

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІІ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЦЯ СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІІ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 2.50 дол.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukraínos no Brazil

Publicação em Português

nas Quilombas

Дрібні оголошення від стихів і всякі оголошення

PRACIA

Prudentópolis — Paraná

Ми Українці до скопу
 В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Українці Зєдинених Держав, Канади й Бразилії!

Конференція в Генуї, якої метою була економічна відбудова Європи на основах устійнення відносин на Сході Європи, а в льогічнім звязку з сим оконечне вирішення неполаджених досі державно-східних питань, в тім числі й державного становища нашої Батьківщини — Східної Галичини, покінчила свої наради. Російську справу — то значить питання відносин большевицького Сходу Європи до Західної Європи — передано до вирішення конференції знатоків, яка збереться дня 26. червня в Газі; справи неполаджених досі державно політичних питань на границі між Західною і Східною Європою — отже й справа Східної Галичини — мають бути відтак поладжені міжнародним тілом держав Європи рівночасно з проблемою наладнання відносин Європи до совітської Росії й України. Се мусить стагися найдалше до сімох місяців, бо саме по сімох місяцях великі держави Європи, що вгинаються під тягаром економічної кризи, бажать приступити до заключення забезпечуючого мира на протяг довшого часу.

Хоч непорозуміння між

тому, що пораз перший речник великої Бритійської Імперії, Льюїс Джордж заговорив перед представниками майже всіх європейських держав, що поладнання справи Східної Галичини є конечне й негайне.

Таким чином справа Східної Галичини виступила на дневну чергу між найбільш актуальні і зрілі до вирішення проблеми, та стала питанням, від вирішення якого залежить трівкий мир і поладнання політичних та економічних взаємин між Заходом і Сходом Європи.

Дипломатії грабіжницької й імперіялістичної Польщі і не вдалося мимо всіх її заходів й інтриг добути міжнародне визнання для польських претенсій до Східної Галичини.

І так непохитною волею українського народу Східної Галичини до державної незалежности на своїй землі, зусиллями Галицького Уряду, й визначною моральною та матеріальною допомогою американських Українців — справа незалежної Галицької Республіки зближається до корисного вирішення.

В сю хвилю вважаю своїм обовязком звернутися до Братів в Америці з подякою і прозьбою. Справді є за що дякувати! Сеж Ви, Дорогі Брати і Сестри, уживали й уживаєте всіх Ваших сил, щоби зворушити сумління і почуття справедливости до нашої справи у

братів в Галичині і законний Уряд Галицької Землі. Дякуючи землякам із Зєднених Держав передвсім за матеріальні жертви, годі не підчеркнути, що знова заходами канадійських Братів Уряд Канади вже вдруге — торік устами міністра Доргерті, тепер знова голови кандійської делегації Мон-Петі — виступив на міжнародній арені в бороні та в інтересі Галицької Землі. Честь Вам і слава за се!

Та маємо ще й просьбу до Вас, а саме, щоби Ви, як дотепер, так й дальше твердо, згідно й енергічно — в сю рішаючу для нашої справи хвилю ще енергічніше повели акцію моральної й матеріальної допомоги!

Братя! Тепер кожда хвилинка переважна! Кажіть і голосіть всім і всюда, що коли Европа хоче мати забезпечуючий мир, то може його мати тільки тоді, коли зі Східної Галичини буде знята варварська польська окупація! Вияснійте, що польське панованне в Галичині — се насильство над українським народом, се рана в серці Європи і сором для культури ХХ-го століття! Переконуйте, що так довго не буде мира і спокою в Європі, доки держава українського народу Східної Галичини не припинить авантурничого польського імперіялізму на Сході!

Вілень 10 червня 1922

іннем невдачної конференції в Генуї і на ній в першій мірі має бути поладжена справа Росії.

Місто Гага а в особливости правительство Голяндії не є вельми вдоволені із цього, що всі непорозуміння, кваси і спори перенесено до Палати Мира. І тому належить приписати, що цій конференції посвячується якнайменше місяця в часописах і не робиться їй ніякого розголосу.

Ван Карнабек, голяндський міністер закордонних справ відчинить формально засідання промовою і передасть дальшу судьбу конференції до рук всяких делегатів європейських держав, які зіхалися.

Російські делегати мали приїхати доперва 26. червня і правдоподібно до цього часу конференція не мала ніякого більшого значіння. Взагалі цю конференцію характеризує якась скрайна непевність і брак всякої організації і підготовання. Англійська делегація, на якого чолі стоїть лорд Греме числить 50 членів, італійська, на якого чолі стоїть барон Авеццано 25 членів. З великих політиків світа ніодин не бере участі в конференції. Українці в Бразилії повинні слати телеграми з протестом в справі Сх. Галичини.

Ось справді в Галичині

плем держав... проблемою налагодження відносин Європи до совітської Росії й України. Се мусить статися найдалше до сімох місяців, бо саме по сімох місяцях великі держави Європи, що вгинаються під тягаром економічної кризи, бажають приступити до заключення забезпечуючого мира на протяз довшого часу.

Хоч непорозуміння між великими державами антанти й совітською Росією та Україною спричинили, що Галицькою Землею тужно вицікуване освободженне з польського ярма не здійнилося вже в Генуї, мимо того, що справа стояла на дневній черзі нарад одначе значінне конференції в Генуї для нашої справи велике,

Найперше тому, що на генуєнській конференції признано і стверджено легальність Східної Галичини: її Національної Ради з д-ром Евгеном Петрушевичом на чолі й установленого Уряду, а подруге

лежної Галицької Республіки.

В сю хвилю вважаю своїм обов'язком звернутися до Братів в Америці з подякою і прозьбою. Справді є за що дякувати! Сеж Ви, Дорогі Брати і Сестри, уживали й уживаєте всіх Ваших сил, щоби зворушити сумління і почутте справедливости до нашої справи у народів і правительств Зеднених Держав, Канади і Бразилії. Пропагандою, протестами і заявами Ви звертаєте увагу світа на катовану Ляхами Східну Галичину. Не тільки мужчини, але й жінчини, дівчата, а навіть маленькі діти своїми невинними устами кликали і кличуть до могучих світа про справедливість для братів в краю — в Галицькій Землі! Ви піддержували та піддержуєте, і віримо, що аж до остаточного вирішення долі нашої Батьківщини — Західно-Української Республіки будете піддержувати матеріально боротьбу Ваших

сорома для культури XX-го століття. Переконайте, що так довго не буде мира і спокою в Європі, доки держава українського народу Східної Галичини не припинить авантурничого польського імперіялізму на Сході!

Відень, 10. червня 1922,

Др. Егген Петрушевич, в. р.
Президент Української Національної Ради Галицької Республіки.

Др. Кость Левицький в. р.
Уповноважений Уряду для Справ Закордонних Галицької Республіки.

Конференція в Гадзі.

Делегати з'їхались з цілого світа за виїмком Росії.

В Гадзі, у Голандії — дня 15. червня відбулося перше засідання економічної конференції в Палаті мияр; ця конференція є продовже-

ніодин не бере участі в конференції України в Бразилії повинні слати телеграми з протестом в справі Сх. Галичини.

Ось справді в Галичині „Малопольська“.

Пишуть ляцькі часописи в Бразилії, а особливо „Люд“, що Польща в Галичині росте не аби як. Тимчасом ті, що приїзджають з старого краю, розказують, що сила українська в Галичині зростає дуже а дуже скоро, не лише по селах, але також по містах, так, що колиб Галицький Уряд, на чолі котрого стоїть Др. Егген Петрушевич, зарядив тепер мобілізацію проти Польщі, то зібрався-би цілий нарід без виїмків. Польські урядовці доволі отверто і явно заявляють, що Польща не вдержить-

Андр. Чайківський

15)

Козацька помста

Оповідання з козацької старовини

(Дальше).

— Та ми лиш передягнені за козаків — ми піддані хлопці...

— А на Січі бували?

— Не знаємо що воно гаке є...

— Ех, дурні, от дурнів знайшов на вітху...

Біля сотника зібралася юрба козаків панських і стали з бідолах сміятися та глузувати...

— Хіба ж ту яке весілля, чи що? — спитав старий козак.

— А ти не знав? Як же ти сюди їхав, не спитавши?...

— Не можна нашого пана питати. Звелить їхати, то кидасмо виле, передягасмося за козаків і в дорогу...

— Справді, ви дурніші, ніж я гадав, а й ваш вельможний Трачевський такий мудрий, як ви, то варта поглянути на його...

— Ми голодні, та не знаємо, де тут господа...

— А гроші маєш один з другим? На біса тобі господа, сьогодні пан

Овруцький весілля справляє, то й нагодує усіх, йдіть до замку... Але я-б вам, лицарам, не радив туги йти, бо там таких полоп'ятників в шию виженуть...

— А мені їсти так дуже хочеться, говорив старий козак, скривившись так, що всі зареготалися...

— То ходи, я тебе проведу, каже сотник.

Пішли до коршми. Козак висипав зараз жменю грошей на стіл шинкареві й звелів дати усього, чого забажає душа пана полковника.

Непрошені зараз повиходили й потягли на замок, де сподівалися багатой поживи. Остались козаки з сотником. Він тепер не глузував уже з їх непорядности, а подобрів геть.

Шинкар поставив меду, вина та горілки. Козаки пили мало з цинових михайликів, за те сотникові підливали раз-ураз, та припрошували його милость не гордувати щирим серцем бідних людей.

— То кажите, пане що в замку весілля? А чие як раз?

— Пан Овруцький жениться з дочкою мого пана Потоцького...

— То він ще такий молодий?

— Ха-ха-ха! Старий хрін, чуприну сажею мастить, а ще молодой жінки скортіло...

— Я ще з роду не бачив панського весілля.

— Я аж горю з цікавості, та, бач, боюся, щоб пани, побачивши такого голдранця, не посваволили та не сказали, чого доброго, й повісити...

— Чого тобі боятися, ти теж панський козак.

— Поки ще пана допитаюся, то повісять... мій пан не з значних... Коли-б мені служити в такого пана, як Потоцький, то не боявся-б: і одежи була-б і колір свій, і я був би справжнім козаком, а не передягненим мужиком... Та пий, пане, не горлуй, у мене ще вистарчить кошту.

— А твій товариш хто буде? Мовчить, наче води в рот узяв.

— Се мій син рідний — еге-ж!... Я-б таки попрохав пана полковника, щоб не прогнівився та позичив нам своєї одежі... ми-б пішли на замок подивитись на панське весілля, бо дуже вже кортить на те диво поглянути.

— Я-б уже нічого не пожалів...

— Ну, добре — я позичу вам одежі нашої, та виглядатимете, мов свиня з кульбакою...

Козаки переморгнулися...

— Пан полковнику, батьку! вік не забудемо — ось тобі дяка не погорлуй — і викинув жменю червінців перед сотника.

Сотник вийшов з корчми й свиснув. На се прибіг якийсь козак, вони пере-

шепнулись. Сотник вернувся, а за якої півгодини приніс до коршми клунок.

— Ну, гайда один з другим ось в ту печеру передягнутись, каже, показуючи на бокові двері, та гляди, щоб часом кунтуша не надів замість штанів...

Козаки пішли передягатися... За якийсь час не можна було їх пізнати. Нето, що одежа надворних козаків була инша, гарна, нова, але й вони самі моє не ті стали...

— А триста вашій мамі! — гукнув сотник, — я гадав, що вийдуть два опудала на горобців, а то справді молодці на диво.

— Здоровий будь, пане полковнику, говорив старший козак, даю тобі слово, що вранці одежу віддамо, коли не пропадемо.

Вони вийшли на вулицю, полишаючи коло меду сотника й того козака, що приніс одежу. Йшли садьоро й гордо, побряскуючи шаблями...

— Дурні хама, говорив сотник, вдяглася в людську одежу, та й зараз голову дере, мов пава...

— А я тобі, сотнику, кажу, що то не мужика, а якісь запорозькі свавольники... Вони ще якесь лихо скоять, а потому піде слава на козаків пана Потоцького. Мужик не держиться так гордо, а шабля в його те саме, що палиця, а сей — мов той лицарь.

ся в Галичині. Богато урядовців говорить по українськи, щоб зискати собі прихильність Українців. Нігде селяни не дають добровільно данини. Край залитий рогативками, секто військом польським, жандармерією і поліцією. Переход в на латинство нема, бо народ завзявся проти сеї дрантивої держави. Всякі податки польські уважає розбоем. Всі очікують, як роси з неба, визволення з цеї тюрми. Ніякого зближення між Українцями і Ляхами нема, а всяких хрунів народ бойкотує. Повстанне у Галичині вибухне, бо ненависть до польських наїзників велика, а збільшають її ще всякі польські шикани. Жидівська народність сприяє Українцям, бо вже аж ухами тиснесь усім „владза польска“.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА

Ватикан і Українці.

„Експреспост“ доносить з Відня з д. 26. ц. м.: Одночасно з переговорами з Чічериним і Раковським Ватикан веде переговори з українськими національними колами про введення унії на Україні. З Ватиканом увійшов в порозуміння Токаржевський, котрий згрупував біля себе прихильників поширення впливів Ватикану на схід і приєднав для своєї роботи графа Тишкевича і князя Кучубея, що знаходяться в Парижі, Мацієвича в Букарешті і керманіча петлюрівської міжнародної політики барона Василька.

Закриття „України“.

Віденська рептілька на українській і французькій мовах „Україна“, перестала виходити наслідком відкриття мальверзацій з боку її керманічів ген. Грекова і полк. Сагайдачного Чернушенка. Газета виходила за субсидії польського міністерства для закордонних справ. Замість „України“ має виходити кожного тижня інформаційній бюллетин, звернений проти груп Василя Вишиваного і д-ра Патрушевича. (Експреспост.)

Ген. Омелянович Павленко втік перед такою судьбою, виїхавши в своїм часі до Будапешту. Під цю пору увага „чрезвычайки“ звернена проти найкращих діячів ідеї українського об'єднання ген. Капустинського, члена б. Національної Ради Письменного і інших“.

Ці ревелюції подаємо з денникарського обов'язку на відповідальність жерела.

До бараку з ним!

Польського співака Адама Дідура, який недавно вернув з Італії до Польщі, арештували граничні польські сторожі в Освенцімі й провадили вже до табору інтернованих. Щойно митні урядники пізнали співака й звільнили його від бараківних приємностей. Сторожа оправдалася тим, що співак мав паспорт не написаний по польськи а по англійськи. Безперечно гарне привітання.

Некло в Росії.

Делегат італійських комуністів Люкеті, який возив для голодних в Росії зложені в Італії харчі, зложив по своїм повороті з голодувальної країни звіт перед конгресом італійських комуністів. Звіт його малює такі страшні образи, яких немає і в Дантовім пеклі.

„В Росії голод. Бачиться там лише жовнірів. Бачив я, як червоноармейці видирали дітям жертвану нами поживу й зідали на наших очах. Жовнірі всяких літ людського віку, брудні, вушиві, стали тому жовнірами, щоби мати що зїсти і тому лише служать вірно“.

Від часу до часу бачили ми, як по дві три особи ведено на смертну екзикуцію за те тільки, що зле висловилися про большевицькі порядки.

„Я бачив дітей, борючихся з псами за охляп'я мяса, або іншої поживи. Бачив малі дівчатка, як віддавалися морякам здовж портової вулиці — не за гроші, а за кусник хліба“.

Одному члену...

Ціпріані“ і ціла міся, яка їхала тим кораблем до Росії, почувались до обов'язку сказати: Як що італійський комунізм мав би наслідувати російській комунізм, то воліли би ми найперше поубивати наших дітей і жінок, а в кінці й собі самим відібрати життя“.

Червоний тріумфірат на місце Леніна.

Німецька большевицька „Фрайгайт“ сповіщає, що на протяз шістьох місяців уряд Леніна, яко прем'єра большевицької Росії обняло трох людей, а це Сталін, Каменев і Риков. Сталін це георгійський большевик турецької національності, Каменев Москаль і є дотепер президентом савету. Риков таксамо Москаль і був одним з перших, що домагалися цілковитого понехання большевицьких теорій, що й перевів Ленін. Московська большевицька партія неофіційно оголосила іменування цього тріумфірату.

Рівнобіжно однак ведеться завзята дискусія над тим, який оден чоловік буде міг зайняти місце Леніна. Найбільше виглядів і прихильників має Чічерін, а за ним Зиновев, Троцький, Крассін, Луначарський і Раковський.

Німеччина сплачує місячно відшкодування.

Німецьке правительство звідомляє антантську Комісію відшкодувань, що заплатить звичайну місячну рату воєнного відшкодування у висоті 50 мільонів золотих марок. Помимо відмови банкірів уділення Німеччині міжнародної позички, німецьке правительство платить дальше золотом. В якій цілі це діється, не важко відгадати.

З „вільної“ Польщі.

на підгір'ю.

зносить дотичні розпорядження львівського митрополичого і переміського єпископського ординаріяту, та під загрозою кари приказує везти метрикальні книги в латинській мові. Рівнож має зазначуватись, що уроджений, належить до Польщі.

З Козові 22-го лютого в часі молитви в школі учителька Полька заборонила молити ся по українськи школяреви Домбровському, кажучи, що на своїй годині науки раз на все забороняє молити ся „незрозумілою для неї мовою“.

ТРИМАЮТЬ БЕЗ СУДУ.

В самбірській тюрмі тримали політичних в'язнів 10 місяців — тримали без ніякого суду. Вкінці зачали голодовий страйк, Доперва по кількох днях голодуючим заявили, що акт обжалованя відслано вже до Львова, отже не вдовзі відбудеться суд.

Дня 17-го лютого в Пирятині, пов. Радеків, арештували Остапа Павлюка за те, що не маючи чим платити данини, відмовив ся платити. Арештованого вели закованого в ланцюхи, а розкували аж під Радеховом.

Як поступає польський ксьондз.

В селі Бахрі, пов. Перемишль вмерла дівчина Полька, якої батько є Українець і він запросив польського і українського священника на похорон. Польський ксьондз Худзік, обурился і зачав з українським священником коло домовини сварити ся. Також не дозволив українському священникови увійти до костела, лаючи грубими словами. Український священник відправив панахиду під голим небом і вернув ся з передцвинтаря. Видно що вони всюди однакові.

Цікава валютна історія.

Один з голяндських часописів подає таку новинку, ручаючи за її автентичність: В 1917 р. помер у Відні один добродій, лишаючи

керманічів ген. Грекова і по-
Сагайдачного Чернушенка. Газета
виходила за субсидії польського
міністерства для закордонних справ.
Замість „України“ має виходити
кожного тижня інформаційній бю-
лютин, звернений проти груп Ва-
силя Вишиваного і д-ра Патруше-
вича. (Експреспот.)

Ревеляції „Експреспот-у“

„Експреспот“ подає з Відня:
„Українські кола Відна одержали
відомости, що Петлюра зорганізу-
вав в Польщі свої контр-розвідки
серед інтернованих Українців. Ці
петлюрівські „чрезвычайки“ ділають
в повнім контакті з польськими
владами. В своїх методах в бо-
ротьбі з небажаними собі еlemen-
тами послуговуються вбийствами.
Дня 3 мая в таборі Шипюрні уби-
то начальника штабу Тютюнника
полковника ген. штабу Отмарш-
тайна, котрий не хотів признати
договорів Петлюри з Польщею.

Сотникові трохи в голові проясніло.
Він справді злякався, та досадно йому
стало, що так його перехитрили.

— Справді, Проконе, побіжи та вели
піймати, я трохи випив, то не можу
бігти...

Прокіп мутнувся з коршми, та по
козаках і сліду не стало. Замішалися в
юрб. Прокіп вернувся.

— А що?

— Ого! Як камінь у воду! То певно
Запорозці.

І він угадав. То був Карпо Кожу-
ленко та його вихованець Остап.

Вони пішли просто до замку.

Сотник з ним побіг, та ноги не хотіли
його слухатись, і він сів, а зараз потому
й приляг на лаві...

— Лиш бійся Бога, Проконе, не
говори нікому, а то пронали наші голо-
ви... Гадав я, що посміємося з них, а
то перехитрили нас, чортові сини.

Як наші козаки ввійшли на замкове
подвір'я, то бенкет уже розпочався, й
не один уже підсидив так, що бачив
дві свічки замість одної.

Вони йшли далі, розтовхуючи юрбу
ліктями:

— Місце для вірних слуг ясновель-
можного пана Потоцького! — гукали.

Прийшли перед самі двері замку.
Тут служби стільки снувало, мов у му-
рашнику, або бжіл перед річкою...

висловилися про більшість
рядки.

„Я бачив дітей, борючихся з пса-
ми за охляп'я мяса, або іншої по-
живи. Бачив малі дівчатка, як від-
давалися морякам здовж портової
вулиці — не за гроші, а за кусник
хліба“.

Одному челолікови, який від ти-
жнів майже не їв, дали наїстися.
Він зараз же вмер з нестравности.
По трупарнях лежить маса трупів,
які цілими днями ждуть погребова-
ння. Належить з того сподіватися
вибуху страшних епідемій.

„Одного дня — каже Люкетті
— вибрався наш капітан в това-
ристві членів італійської комуні-
стичної місії на прогульку в глиб
— краю. Пройшовши 30 кильом.,
вернули всі, рвучи собі на голові
волося. Бачили трупів, як їх спе-
чено на огні й приготовлювано до
їди“.

Люкетті закінчив свою промову
так: „Моряки корабля „Амількар-

Карпо вглядів якогось старшого лакея...

— Ей, мосцівий пане маршалку...
будь ласка, проведи де-небудь у куток,
щоб побачити весілля моєї ясної пан-
ночки... Я її на руках носив, як ще
дитиною була, я старий слуга її батька,
— Карпо став утирати сльози рукавом
кунтуша, — хай подивлюсь на її
щастя...

— До палацу козака не можна, го-
ворив добродушний лакей...

— Коли добра воля, то все можна,
казав Карпо та всунув лакеєві в жменю
червінця...

— Ходіть за мною... лиш не ви-
лазьте надто на світло.

Лакей цішов поперед у сад поза па-
лац, а вони попрямували нишком за
ним.

Лакей відчинив якусь невеличку фіртку
й повів їх темними вузькими сіньми.
Вони держали один одного за поду,
війшли на гору сходами, йшли кудись
знову сходами, аж лакей відчинив якісь
малі дверцята. звідкіля вдарило якесь
світло великої зали. То була малесенька,
на двох людей, галерія під самою стелею
зали.

Карпо дав лакеєві ще червінця.

— Сидіть тут тихо, я знов прийду
й приведу вас. Лакей цішов, а наші ко-
заки, познімавши шапки з голов, посі-
дали на ослоні й дивилися вниз на панів.

В якій цілі це діється, не важко
відгадати.

З „вільної“ Польщі.

НА ПІДГІРЮ.

Освітною працею на Гуцульщи-
ні ніхто не займає ся. Не всі учи-
телі заглядають до читалень, а
священство в більшості поза цер-
кву не заглядає.

Школи на Підгір'ю найчастіше
позамикані з браку опалу, а дітво-
ра вганяє вулицями без догляду
та дичіє.

ПОХІД НА МЕТРИКИ.

Одно польське староство задру-
гим забороняє греко-кат. священ-
никам вести метрики в українській
мові. За іншими і староство в
Ліску розіслало „окулярнік“ з 16
1922, в яким забороняє вести мет-
рикарні книги в українській мові;

Карпо показав Остапові пана Овруць-
кого, бо пізнав його зараз.

— Його мусимо живого взяти, —
говорив він Остапові, я з ним мушу
поговорити й привітатися...

Вони бачили, що в залі діялося, чули
кожне слово. Чули, що говорили пани,
чули, що говорив Ярчевський. Бачили,
як пани верищали на його й ними
така злість опанувала, що Остап мимово-
лі стиснув в руці свою шаблю. Вони
бачили як виходив Ярчевський і як
пан Овруцький давав знак своєму
служі.

— Буде з нас, шепнув Карпо Оста-
пові. — Бачиш, що я не брехав, кажу-
чи тобі про панів...

— Кудиж ми вийдемо?

— Козак мусить дорогу знайти.

— Може-б відбити того добрячого
шляхтича?

— Відб'ємо, та не зараз, йому й так
нічого не станеться, хіба що в льоху
переночує.

Вийшли з свого схову, не зачиняючи
дверей. Від того було трохи світла в
сінях. Зійшли сходами вниз, пішли
іншими сіньми, знову сходами на по-
мацьки, знову темними сіньми, держа-
чися стіни, аж поки не почувли людсь-
кого гамору й пішли в той бік. Нали-
бали якісь двері. Через них пробивалося
світло щілинами. Увійшли не відразу

Цікава валютна історія.

Один з голяндських часописів
подає таку новинку, ручаючи за її
автентичність: В 1917 р. помер у
Відні один добродій, лишаючи
своїм двом синам по 50.000 корон.
Один з них, роботящий і ощадний,
заніс гроші до каси ощадности, що
й до тепер приносить хосен 3 проц.
на рік. Другий син, лінох і піяк,
купив зараз за свої гроші 50.000
фляшок дешевого вина, яке в ко-
роткому часі випив зі своїми това-
ришами. Мігби хто думати, що в
той спосіб він стратив цілий свій
маєток; він одначе продав на днях
ці 50.000 пустих фляшок, а за це
дістав 4 мільйони корон.

Українці! Складайте леп- ти на українські сироти!

в якісь просторніші бічні сінні, що вели
до головного коридору. Там снувала
служба. Як малий човен з незначної
річки заніве в головне русло й по-
ливе на бистрих філях могутньої ріки,
та і наші козаки пішли сміливо між
юрбу, змішалися з нею й пішли до го-
ловних сходів...

На самім порозі зачепив їх якийсь
старий слуга й задержав сердито.

— Ви чого тут, хами?

— Не бачиш коліру ясновельможно-
го пана Потоцького? — гукнув грізно
Карпо, показуючи на свою шапку, —
ти пана мого зневажаєш! — і штовхнув
в груди лакея так що, той трохи не
покотився з сходів...

Потім вони не ждучи вийшли скоро
на подвір'я й замішалися між юрбою.
Зараз стали удавати з себе п'яних,
кричали підсміювали, не договарювали
слів, стали обніматися та цілувати другий,
кого лише здібали... поки не заплена-
тались під замковий мур недалеко брами
й тут полягали та стали хропіти.

Були се під самою стражницею біля
брами.

Коли на замковій башті вибила десята
година, капітелян замку викликав стар-
шого над замковим військом, зачинити
браму й поставляти на баштах варту,
при чім подав йому гасло на той день.

(Далі буде.)

Найновіші вісти

Католицький - ляцький «Люд» вчипився як сліпий плота, тай одного числа не пустить, щоб не згадати де що про нашого Найдоросеного Екец. Митрополита. Ми й не дивуємось, бо звичайно умово хорі люди, мають свої точки, через котрі власне показують свою слабість. Видко, що і редактори не на лучшій місци, тай в їхніх головах тепер вчипилась особа нашого Митрополита. Се справді доказ на якій рівені вони стоять в св. вірі.

Польща росте неаби як. Це можна знати по тім, як польська марка йде в «гору»... Нині за одного міля мож одержати в Бразилії 666 маречек польських! А кільки в старому краєві?

В Брусалимі збувся конгрес арябський. Всі заявили за незалежністю Палестини та стали против Англії.

В Горішнім Шлеску нема спокою. Німці не хочуть належати до так дрантивного ряду, який є в Польщі, тому протестують всіма способами.

Пишуть часописи, що таки не знати, що дієсь з Леніном. Одні пишуть, що слабій, другі що умер. Час все покаже.

Комуністи російські не стоять в заложеними руками, але свою ідею ширять дальше. Біда там, голод, але всеж таки ряд видає значні суми на пропаганду комунізму.

Большевики та Німці працюють в Росії. Хто зна, чи не зближаєсь час, коли кинуться вони на Польщу. Годі певно і Полячки зменшать свою велику державу тай раз на всегда не буде «од моржа до моржа».

Большевики карають тих людей, що спротивлялись рабункам по церквах. Много взято до в'язниць, а кількох засуджено на смерть.

Новий габінет польський подав ся знова до димісії. Се справді по польську!

а на своє місце ставить п. Д-ра Лавра Северіяна.

В Ресіфе настав спокій. Не знать як довго буде тревати?

В Рійо відкликано стан облоги. Тепер очікують лиш, яку кару осягнуть сі, що викликали сей неспокій. Много убитих, а много знаходиться в шпиталях.

В Матто Гроссо панує тепер поважний неспокій. Військо зі С. Павля виїхало, щоб привернути порядок.

Повідомленне

Іван Дурский Сільва, Президент «Комітету Запису Військового» в мунісіпійм Прудентополіс.

Повідомляю, що вже розпочаті суть праці над записом військовим в мунісіпійм Прудентопільським, в сім році, які тревати-муть через 4 місяці т. є. аж до 31. жовтня. Уряд міститься в будинку камери мунісіпальної, де також уміщені будуть що тижня списи тих, які зістали вильосовані. Урядованне відбуватися-ме в усі дні в тижни, окрім неділь і свят.

Також для ширшої відомости інтересованих, переписую слідуєчі артикули і параграфи Регуляменту Служби Військової:

ЗАРЯДЖЕНЯ ПРИГОТОВАВЧИ

Арт. 45. Кождий бразилійський горожанин єсть обовязаний записатися в протягу перших 4-ох місяців (в 10 2-ій полосі) року урядового, у яким скінчив 20 літ; може також зробити се в 17 році. Щоби записатися, повинен повідомити письменно або устно Комітет, побору військового того округу, де перебуває, дати своє імя, назвиско, занятє, мешканне і дату уродження. Сертифікат лиш дасть ся тому, що добровільно зголо- ситься до уряду; в протягу 10-ох днів має зробити реклямації, до яких чуєся в праві; також зі своєї сторони комітет може жадати посвідчення від записаних. Може та-

ницьким. І плили їх слова у душі. Мов патріярх давних віків окружений своїми дітьми — вкладав Господньої любови у синівські серця — так і Архієрей загрів народ до Божої любови.

Екец. посітали в Ірасемі школу ведену Прп. СС. Служебницями, були вельми вдоволені що діти вміють, як се заявили публично під кінець вечерка, що його діти шкільні устроили в домі товариства в честь Архієрея.

В день Вознесенія під вечер, устроєно в честь Екец. Митрополита вокально декляматорський вечерок. Вечерок збувсь в домі товариства українського. Саля велика і простора запопилась по береги. Поолинокі точки вечерка випали гарно. Діти співали по українськи, португальськи — як і рівнож деклямації виголошувани були в вбох мовах. Під кінець вечерка — діти забрали слово, промовляли до Архієрея мов діти до Батька — витали і пращали. Одна з дівчат вручила Архієреєви дар для галицьких сиріт в сумі 400\$000. Опісля забрав голос в імени громади п. Василь Гевко. У гарній, сердечній, облуманій бесіді звитав Архієрея, яко мужа вибраного серед нас Українців, підніє його заслуги і послідне пращав. Кінець бесіди був болючий, бож справді перший раз і знать в послідне громада Ірасемська витала Архієрея.

Бесідник вручив на таці від громади Архієреєви дар для галицьких сиріт — вручив в монеті срібній — сума виносила понад 800 мільрейсів. Відспіванем многолітствія і українського гимна закінчилось торжество.

По скінченім торжестві Архієрей промовили до людей, дякуючи за вечерок. В бесіді вказали на потребу школи, підчеркнули про школу Прп. СС. Служебниць в Ірасемі, що велеться як слід і заохочували народ, щоб у школу ССестер посилали свої діти. Довго ще розмовляли з поодинокими людьми — опісля пращані вернули у монастир.

Слідуєчого дня Екец. Митрополит і проче духовенство відїзджали до Рійо Негро. Від ранца народ згромадивсь, щоб в послідне попрощати свого Пастиря. О год. 9 Архієрей і Впр. ОО., о. М. Шайрпан, о. П. Процьків о І. Михальчук і о. Рафаїл Криницький пустились в дорогу.

В дорозі, в Ігайноліс, п. Евстахій

Ч. 74. А. — цілий шакер, замешканий Евстахієм Галашином.

Лінія Сетембро: Ч. 56. — цілий шакер, замешкалий вдовою Евою Герцун.

Лінія Капанема: Ч. 21. — цілий шакер, замешкалий вдовою Анною Степанівною.

Лінія Накер: Ч. 5. — цілий шакер, замешкалий вдовою Юлією Войтович.

Інтересованні можуть зголоситися до Лопатюка Василя по близші іформації.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Вп. П. Дописувателів просимо писати дописі лиш на одній стороні картки, і письмом читким. В противнім случаю таких дописів приймати не будемо. Рівнож листів неоплачених Редакция не приймає, як се вже не раз писалось.

Просимо слати до «Праці» звіти про всякий рух, збори та заложення відділів Т-ва «Українського Народного Союзу» в Бразилії.

П. Е. Хома-Іпіранга. Часопись будемо висилати.

П. П. Кобрин-Антоніо Олінто. Гроші одержано, та висилаєсь жадану книжку.

Оголошеня.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! В Дорізоні можете купити по догідній ціні 4 льоти з помещканнем, котре надаєсь на венду. Бажаючий купити най зголоситься до **Николи Стельмашука** в Дорізоні.

КУПУЙТЕ СВИЖЕ НАСІННЯ!

Ксли хочете покласти кінець наріканням, що насіння не кільчаться а притім заощадити собі час і гроші, то купіть собі потрібного вам насіння у складі **Михайла Іванкова**. Він справаджує з Європи що 6 місяців свіже, найлучшої якости насіння, як: капуста, бураків, моркви, і інші.

Панове Купці! Хочете набути доброго і свіжого насіння для своїх фрегейзів, а притім мати значний зиск, так приходіть сейчас, або пишіть по цінник на адресу: **Miguel Iwankiw, Prudentopolis, Paraná.**

24—34

PHARMACIA POPULAR

— de —

O. Santos Pacheco

Prudentopolis

в Росії. Хто зна, чи не зможуть вони на Польщу. Годі певно і Полячки зменшувати свою велику державу тай раз на всегда не буде «од моржа до моржа».

Большевики карають тих людей, що спротивлялись рабункам по церквах. Много взято до в'язниць, а кількох засуджено на смерть.

Новий габінет польський подався знова до димісії. Се справді по польську!

З Бразилії.

ВІСТИ З „УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“ В БРАЗИЛІЇ.

Дня 16. с. м. збулись збори в школі на лінії Рію Прето в Прудентополіс в цілі переміни товариства шкільного в товариство «Український Союз».

Збори отворив о. Естахій Турковил ЧСВВ., відтак здав звіт з українського з'їзду в Дорізоні і вияснив статут «Укр. Н. Союзу» в Бразилії.

До товариства «Український Союз» в Рію Прето вписалось членів і членкинь в числі 36. До виділу увійшли: голова п. Никола Дацюк, заст. п. Прокіп Демчук; секретар п. Олекса Кузишин; скарбник п. Андрій Шмулик. Виділові: п. Карпо Антонюк, п. Пилип Рісний; контрольори: п. Іван Пастух, п. Василь Угрин.

У сім місяці треба платити усякі податки, щоби уникнути т. зв. мульты.

В Бразилії, коли читаєсь часописи, то много мож надібати новинок про різнородні случаи убійств. З того виходить, що тут в Бразилії мало цінять життє людське. Звертаємо увагу передовсім нашим землякам, щоби не вступали всі сліди, а утікали перед поганим звичаєм.

Позаяк панує велике непорозумінє в Бразилії шо до вибору президента Республіки, тому вибраний президент, котрим є Др. Артур Бернардез, хоче уступити

Щоби записатися, повинен повідомити письменно або устно Комітет побору військового того округу, де перебуває, дати своє імя, назвиско, занятє, мешканне і дату уродження. Сертифікат лиш дасться тому, що добровільно зголоситься до уряду; в протягу 10-ох днів має зробити реклямації, до яких чуєся в праві; також зі своєї сторони комітет може жадати посвідчення від записаних. Може такий сертифікат бути уділений навіть і такому, що за для слухних причин не записався аж до 20 літ.

Записані у віці 30 літ, які се зробили минувших літ, можуть зголоситися по всі папери до Делегації 2-ої лінії у столиці федеральній, до D. G. II,

Листи з записом відповідні букві С. мають бути рекомендовані, если даєся на почту і мають містити імя, назвиско, занятте (народність), місце уродження, знаки характеристичні (о скілько можливо) і мають бути зарубриковані у котрогось з членів комітету.

Горожани, котрі з якої небуть причини залишуть записатися у чотирох перших місяцях року, в яким скінчили 20 літ віку, записані будуть до лісти, яка тепер пригтовляєся — і если опущена будуть відомі — будуть покликані до чинної служби після форми того регуляменту.

Прудентополіс, 1-го липня 1922.

Іван Дурский Сільва
През. Комітету.

З побуту Ексц. Митрополита гр. Шенцицького в Ірасемі.

(Конець.)

Дня 22. мая Ексц. Митрополит посетили церков в Моемі а 23. в Коста Карвальо. Архієрей перемучені довгою дорогою вернули щеїр перед Вознесенєм Г.Н.І.Х. в Ірасему. В сам день Вознесення, хоч непогода була, наїд збігєя, щоби послухати проповіді Архієрея. В той день о год. 10, торжественно відпроваджено Митрополита до церкви, а коли Архієрей осіли на троні, зачалась Служба Божя, яку співали Впр. о. Петро Процьків з дяконами Впр. о. Іваном Михальчуком і Впр. о. Рафаїлом Кри-

ли з поодинокими людьми — опісля при-

шли з поодинокими людьми — опісля при-
шані вернули у монастир.
Слідуючого дня Ексц. Митрополит і проче духовенство від'їзджали до Рію Неґро. Від рана народ згромадивсь, щоби в послідне попрощати свого Пастиря. О год. 9 Архієрей і Впр. ОО., о. М. Шкірпан, о. П. Процьків о І. Михальчук і о. Рафаїл Криницький пустились в дорогу.

В дорозі, в Ігайополіс, п. Евстахій Прокопяк приготував обід для Достойного Гостя і Його товаришів подорожні. П. Прокопяк, відомий українському загалу як великий Добродій і народний патріот, прийняв зі своєю Шав. Ріднею нашого Князя Церкви — цо князівєски.

Пізно, о год. 10 в ночі, Архієрей прибули до Рію Неґро, де замешкали у щирих, добрих ОО. Францішканів. Сі сердечні Місіонарі, як всюда, так сеобливо в Рію Неґрі зготовили сердечне прийняте нашому Князеві Церкви. Раненько, дня 27. мая, Архієрей мали Службу в монастирі ССестер Божого Провидіння — опісля їздили оглядати нову колеґію, яку то ОО. Францішкани будують о 2 кільо метри від Рію Неґра. Того самого дня о год. шів до 2-ої з полудня, Архієрей поїздом від'їхали в сторону кольонії Вера Гварані.

Коли згадав я про ОО. Францішканів, котрі сердечно приймали всюди нашого Князя Церкви — мимохїть насуваєтья в гадку протівна кляса місіонарів (?) — «Ойцуф Лазаржистуф» — котрі то «Ойцове», порівнюючи їх з ООцями Чина св. Францішка Великого — яка ріжниця бездонна! Та, щоби я не ошибивсь, а радше, щоби я зле не виразивсь — бо розумію тут «Ойцуф Лазаржистуф провінцією польскей». А коли так, то можна «Польскей» погратулювати «такіх місіонаржи». «Чолем пржед німі!»

Шакри на ліцитацію.

Шакри котрі суть виставлені на ліцитацію (leilão) суть слідуочі з кольонії Прудентопільської:

НА ЛІНІЇ ПАРАНА.

Ч. 8, цілий шак'р (без мешкання);

Ч. 39. — цілий шакер, замешканий вдовою Самбор;

Ч. 58. А. — цілий шакер, замешканий Савкою Василишин;

Ч. 66. А. — цілий шакер, замешканий Адамком Млотом.

Панове Купці! Хотите набути доброго і свіжого насіння для своїх фрегейзів, а притім мати значний зиск, так приходіть сейчас, або пишіть по цінник на адресу: **Miguel Iwankiw, Prudentopolis, Paraná.** 24—34

PHARMACIA POPULAR

— de —

O. Santos Pacheco
Prudentopolis Paraná

Великий склад дроґуерії і хемічних продуктів. Можна набути ріжні ліки гомеопатичні та інші ліки на ріжні хороби.
Ціни догідні.

Cirurgião — Dentista

BELMIRO DE OLIVEIRA

Prudentopolis Paraná

Цей дентист — хірург, який перебувати-
ме лише через короткий час у Прудентопо-
ли, рве зуби без болю, виконує всякі робо-
ти дентистичні, як: чищення зубів, пльом-
бовання, вставляване штучних і т. д. а все
по цінах уміркованих.

Користайте проте з нагоди!

ФАБРИКА КАВИ

S. JOÃO

Antonio Candido Cavalim
Iraty — С. № 21 — Paraná

Панове купці! Коли хочете набути доб-
рої і смачної кави, чистої і без домішок
зайдіть до нас, а не пожалуйте. Кождий
любить добру каву, проте і радо будуть
купувати її у вас.

Dr. ROMULO CARDILLO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушин і женщин так внут-
рішні як і зовнішні. Приймає недужих від
8—11 год. рано і від 2—5 по полудни.
мешкає при улиці Dr. Vicente Ma-
cado.

Позір Українці оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку їти в процес, або до суду
то вступіть, та порадьтеся п. В. Лопатюк,
Всякі записи, розписи рекремента, щоби они
були добрі, мусять бути добре зроблені. Зро-
бити мове найлутше, лиш свій чоловік.

Тому їдть, предложіть свою українською мо-
вою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре,
і тай тано.

Кривава книга

64)

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше).

...х українських урядовців, які віддалися від зложення присяги тому, що мирова конференція про долю української землі Східної Галичини не вирішила а вже в жаднім випадку до польської держави її не влучила, — польський уряд переслідує як переступників, накладає на них арешт і видає зарядження, які тероризують нещасні жертви польського шовінізму і їх родин. Як доказ подамо тут для приміру дослівно зарядження польського староства в Любачові, як звучать:

«Староство цешановске в Любачове, Л. 3919.—19. Любачув, дня 10. червца 1919.

До п. Еміліяна Лавровського в Любачове. Поневаж Пан не зложив слюбовання службового пшез цо само юж задокументовал Пан вроге становіско для Паньства Польского — пшего заждзам рувночєсне конфінованє єго в Любачове под настємпойонцємі варункамі: 1. не вольно Пану видаляць сен поза обрємб мешканя без спеціального зєзвєленя Староства, 2. два рази лєзнє ппєкониваць сен бєндзє орган безпечєнєства публічєного, чи Пан жєчєвісцє пшєбива в дому. 3. Корєспондєнція Пана як і члєнкув єго родзїни поллєга цєнзужє Староства. 4. Каждєй хвїлі владза адмінїстраційна мєжє заждзїць в мешканю єго рєвізіє. Керовнік Староства Русєцкі мп.»

В цей спосіб інтерновано або конфіновано сотки Українців урядовців, а прм. у самім Львові інтерновано 400 українських залізничників.

Українських професорів і доцентів університету, які відказалися від зложення присяги на вірність Польщі (як прм. ученого географа Дра Стефана Рудницького і проф. цив. процедури Дра Вергановського) усунули з посади, наших не допустили до викладів або інтернували, наприклад: професора української літератури Дра К. Студинського. Всі прочі професори схоронилися внаслідок того завчасу за границю польської держави. Урядники і служба усунені зі займаних...

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП Костя Одрецького В АНТОНІО РЕБОУСАС — ПАРАНА.

Один з найбільших і найстарших склепів в цілім муніципію Іраті.

Продаю товари різнородні — яких справді хто забажає — фазенда; залізо; зняряди домашні, кухонні, і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

НАПИТКИ РІЖНОРОДНІ. — СКУПОВУЮ ГЕРВУ.

На складі: кава, цукор, усі споживчі товари. Капелюхи, стрільні артикули, окраси зі золота як: брошки, перстєні, ланцущки до годинників і т. д.

Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Konstantino Odreckyі.
Antonio Rebouças — Paraná.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в котрім мож набути всего — добре і танє. Маємо всякі матерії, капелюхи, убраня готові, пали парасолі, як також всякого рода заліззя.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і мелєну і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продаєтьсє все танше як у інших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі продукта кольоніяльні.

Памятайте, що вже раз треба поняти сей великий клич: „СВІЙ ДО СВОГО!“

З глибоким поважанєм

Семчишин — Опушкевич & Спілка

Українці, котрі суть на лістах війскових, а раді би себе звільнити від війска повинні заздєлєгїть виробити звільненє. Час на се виходить до 15. листопада. З тими рекїрементами удавайтєся до п. В. Лопатюка. Сей чоловік вже много увільнив, то і тепер увільнить. Представте свої причини, та не відкладайте. Ідїть до Українця бо нинї клич: „Свій до свого з всіми потребами!“

Др. Мирослав Шеліговский ЛІКАР І ОПЕРАТОР
CURITYBA
Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновїшої системи. Виконує всякі операції хїрургїчні.
Посторонних слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить луча-ми «Roentgen». Посїдає власну лабораторію до оглядин хемїчних і мікроскопових, та всяких інших оглядин крови в слабостях внутренних.
Порада устно і лїсовно. — Мож розмовитись по українськи.

**НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА**
у Прудентополі

Містить усякі найпотрібніші зняряди господарські — рільничі, як також різного рода матерії, від найтанших до найдорозших: касєміри, чисто вовняні пали, готові убраня, коци, полотня, хустки, стяжки, капелюхи соломанї нитки до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимові шалї, перфуми, перфумованє мило, скло, начинє кухоннє, залїзо, машини до шитя, порох, шрїт, фугети, славна паєста «фаворїта», шнурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до фїрб, свїчки стеаринові, а подєстатком мунїципїальні.

**СКЛЕП
НИКИТИ ДОНЯКА**
в місті Іраті

є знаний усїм, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив єще в р. 1908 у великім мурованім ромї враз з приютом для подорожуючых до Прудентополя і звїдтам до Іраті. Кождий, хто заїде у його дїм, знаїде вигїдну обслєгу, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-матє і инші їм одутєв хлїборобєські.

В разї потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополя і кольїї Іраті.

В. Кун і Син.
Іпіранга — Гважувіра — Парана

Поручаю мій свєлєп при фабриці канфляшкових, купую всякі продуктє краєві, продаж гуртовна і деталїчна.

W. Kuhn & Filho,
Guajuvira Paraná

Теодора Шнира
ПЕРША І НАЙСТАРША ТОРГОВЛЯ В АНТОНІО ОЛІНТО

посїдає на складі все, що входить в т. з. Seccos e Molhados а іменно: різнородної якості полотна, фазєнти і армарїньос, хустки, коци, капелюхи, касєміри, готові убраня, начиня кухонї, рїльничї зняряди, всїлякі обува так для мушїн як для жєнщїн, рїжні рїчі з римарських і ковальських виробів. Має також все на складі найліпшої марки, муку, каву, цукор, сіль, перєць, нафту, сїрники і прєрїжна всєчина.

Рїжні напитки, почавши від таной, але мїцної мов оковита, горівки, а скінчивши на дорогих винах. — Купую все і продаю все. — Ціни як найдешєвші. Українці з А. Олінто памятайте на клич: «Свій до свого!» Тому не оминайте свого котрий нєраз з Вами ділив добре і злє і не в однім поматав.

ALFREDO SCHNIR
col. Antonio Olimto. Estacão de Curitiba

Федір Шнайдер
— в Портон —

подає до відома пп. Кольонїстів, що його

ФАБРИКА ОЛІЮ

купує насїне лену і конопель, як також прядиво льнянє і конопельнє. Одно кїльє насїня є лену платить по 400 реїсїв; насїне конопель по 500 реїсїв. Прядиво чистє і кїльє 1\$300 і бїльше.

Пишїть:
Theodor Schneider
Portão Paraná

Або через посередництво Григорія Та...

проф. цив. процедури Дра. К. Студинського. Всі інші професори схоронилися внаслідок того завчасу за границю польської держави. Урядники і служба усунені зі займованих переднім становом зносять з гордізмом недостаток і примірають з голоду, але не даються стероризувати польськими наїздниками; велика їх частина карається по в'язницях і таборах інтернованих, а решта скитається поза границями польської держави як збігці.

Щоби прогнаним Поляками сотки українських залізничників дати можливість життя, українська приватна фабрична фірма Левинського прийняла більшість їх до себе і дала їм заняття. Та ця гуманність супроти земляків не подобалася польському урядови і цей позволив фірмі Левинського прийняти на роботу у фабриці лише певне обмежене число робітників і то в половині Поляків, а в половині Українців.

Хоча Східна Галичина не признана Польщі, то проте Поляки зарядили були між українським і жидівським населенням Східної Галичини примусову рекрутацію 4 річників, про що свідчать оповістки в дневниках і оповіщення плякатами з кожному місті. Щойно інтервенція антанти повздержала трохи Поляків у виконанню цього зарядження.

VII ПОЛЬСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Щоби приготувати для себе ґрунт під еwentуальне народне голосування, яке малоб рішити про приналежність Східної Галичини, ти щоби скріпити там польський елемент, переводять Поляки доцільну кольонізацію Східної Галичини польськими селянами зі Західної Галичини.

(Далі буде)

**НАЙЛУЧШЕ ПИВО
ВИРОБЛЯЄ**

**Cervejaria
„Cruzeiro“**

Подаєсь до відома, що купуєсь також ячмінь.

Curitiba — Paraná c. p. 180

не м'ясо, машини до шиття, порох, шріт, фугети, славна паста «фаворита», шнурівки, квілжі, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф. рб. свічки стеаринові, а подостатком мукки найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, ржж, цукор, фарина кукурузяна і мандькова, фасоля, кава палена і зернятми, чай з Індій.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Witovycz

Prudentopolis Paraná

BEVAM AS CERVEJAS
da

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

Atlantica

Luzitana

Curitibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвасу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитяка, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Більц, Вода Столова, Желжібре; ГАЗОВИ: з Цитрини, Абакаші, Мали, Помаранч, Содова воде.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловського.

Купую герву-мате і інші продукти хліборобські.
В разі потреби винаймаєсь власна фіра до Прудентополи і кольній Іраті.

Portão

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Seccos e Molhados, залізя, начиня кухонне і прочі знаряди рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольоніяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH
Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Paraná

Одинока українська фабрика цукорків
ІВАНА КУТНОГО

CURITYBA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє ріжнородні цукорки ріжного смаку і зовнішної форми.

Досі у Парані не було української фабрики цукорків а коли она летує від двох місяців спішить з замовленнями. По цукорки пішить і голосітєся до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙВІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІОВ ДА ВІКТОРІА,
ІВАНА КУЧМИ

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начиня, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de João Kutchma

Rua Vidzconde e Nacar — União da Victoria — Paraná

Печатня оо. Василян в Прудентополи